

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

§. Si verò.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

2. Archiepiscopus citans partes super causa appellationis ab interlocutoria aut gravamine, exprimere debet causam, alias citatus comparere non tenetur. Negat hanc doctrinam receptam Francus.
3. Iudex appellationis partes citare debet.
4. Non tamen debet mittere cum citatione partis iudicia quoad inhibitionē, si sit appellatum ab interlocutoria, non item si a definitiva, vel interlocutoria vim definitivam habente.

§. Ab Archiepiscopo.

Si ab Archidiacono aut Decanis, aliisque; Episcopo subiectis Decanis appelletur, appellatio tendere non potest ad Metropolitanum Episcopo omisso, nisi aliud per consuetudinem provincie receptum sit.

NOtand. vnic. Consuetudo diuturna, si rationabilis non sit, jurisdictionem dare non potest. c. Cum contingat. 13. de foro compet. & notat gloss. hic verb. consuetudine. esset autem irrationabilis consuetudo, si appellatio fieret ad Iudicem minorem, vel si appellatio fieret ad eum, qui eiusdem fori seu tribunalis jurisdictionem habet. cit. c. 2. Talia enim sunt contra rationem ac veluti substantiam appellationis, cum ea sit vocatio ad maius & superius tribunal. arg. c. Inferior. 4. dist. 21.

§. Cum autem.

Si à Coepiscopo aut Officiali eius ante sententiam definitivam appellatum sit ad Metropolitanum, ipse vel Officialis eius partes citare non debet, neque causam alteri delegare, si ratio probabilis appellationi inserta non sit.

PRO intellectu repete quod dixi in c. 1. h. tit. & lib. appellationem ab interlocutoria vel gravamine fieri non posse, nisi causa probabiliter allegata, quae si probata fuerit,

legitima censebitur, hae autem allegatio causae fieri debet, non tantum in scripto seu libello porrecto Iudici à quo, sed etiam in libello porrecto Iudici ad quem, & nisi talis causa in libello expressa sit, Iudex ad quera procedere non debet ad citandas partes, aut causam appellationis delegandam, ita explicat Franc. hic.

Aliam theoriam ponit hic Innoc. 4. qui est author huius Canonis, quod Archiepiscopus in citatione partium super causa appellationis ab interlocutoria, aut gravamine exprimere debeat causam, cum aliqui citatus comparere non teneatur. Si enim Iudex jurisdictionem non habeat in personam, nisi ex causa speciali, seu incidente, tunc debet in citatorio exprimere causam; secus si jurisdictione Iudici competat per se & ordinariè, tunc enim ob reverentiam Iudicis, ne auctoritatem eius contemnere videatur, citatus comparere debet, tametsi dubitetur, num sit ipsi subiecta persona, quae citatur, quandoquidem ipsius Iudicis est cognoscere, num sua sit jurisdictione. l. Si quis ex aliena. 5. ff. de iudiciis. Aliter tamen dicendum, si notorium sit, Iudicem non esse competentem, seu nulla jurisdictione praeditum erga hanc personam, teste Gloss. ibidem. Atqui in proposito casu notum est, quod Archiepiscopus nullam jurisdictionem habeat erga subditos Coepiscopi sui, nisi in casibus quibusdam exceptis, ergo in citatorio casum seu causam citandi exprimere debet.

Porro tametsi ipsa appellatio, si nimirum in citatorio dicatur appellatum esse à definitiva causa, sufficiens sit, secus tamen esse videtur in appellatione ab interlocutoria, cum talis appellatio ad Curiam Metropolitanam devolvi non possit, nisi ex causa probabiliter allegata. Hae est probabilis theoria, quam hic impugnat Franc. & vsu non receptam ait, atque ad auctoritatem Innocentij responderet, hae eum scripsisse ut Doctorem, non ut Canonis Conditorum.

§. Si verò.

Si post interpositam appellationem ad Me-

d d d d 3

uo.

ropolitanum vocatis ad ipsum partibus opponatur, vel omnino non fuisse appellatum, vel non intra tempus decendij, aut ex alio capite (puta quia renunciatum sit appellationi, vel sine causa probabili sub interlocutoria appellatum) appellationem non esse devolutam ad Metropolitanum, tunc ipse inhibere non debet Iudici à quo, nec in causa illa cognoscenda & diffinienda (si ab interlocutoria vel gravamine appellatum sit) ulterius procedat; vel (si à definitiva sententia appellatur) ne ad executionem eius progrediatur.

9 **Not. I.** Iudex appellationis sive à definitiva, sive ab interlocutoria appellatū sit, partes citare debet. Ita *Anchoran. hie not. 5. Franc. in princ. huius. §. gl. in c. Pertuas. 58. h. tit.*

4 **Not. II.** Si appellatum sit ab interlocutoria, Iudex appellationis non debet unā cum citatione partis mittere Iudici à quo inhibitionem; quia inhibere ei non debet processum, nisi prius causa appellandi probata & justificata sit, quod ipsum in praesentia partium fieri debet. Sicuti explicat *Gail. l. 1. observ. 144. n. 4.* at verò si à definitiva appellatum sit, vel ab interlocutoria vim definitivæ habente (quia finit Iudicis processum) tunc usitatum est, ut Iudex statim cum receptā appellatione partes eitet, etiam inhibeat Iudici à quo, ne ad executionem sententiæ procedat, teste *Gail. l. 1. observ. 130. n. 7. & eis. observ. 144.* videri is etiam potest in *observ. 134. l. 1.* Vbi de compulsozialibus literis agit, quibus Iudici à quo mandatnr, ut Iudicii acta edat, sive copiam eorum det.

§. Quod si.

Si appellans coram Archiepiscopo obiiciat, ex causa iniusta, aut irrationabili ante sententiam fuisse appellatum, ideòque non admittendam appellationem, non debet Archiepiscopus aut officialis eius inhibitionem facere, nisi prius receptā appellatione cognoverit, causam legitimam & veram esse. Constat hæc doctrina ex §

Præcedente. & explicabitur infrà c. Non solum. 7. h. tit.

§. Si autem.

Tametsi appellatus coram Archiepiscopo dicat, appellationem à sententia definitiva factam esse in casu prohibito, v. g. super crimine notorio, vel postquam reus in iudicio confessus est, nihilominus tamen Archiepiscopus, postquam cognoscere ceperit, num appellatio recipienda sit, necne, inhibere potest Iudici à quo, ne sententiam exequatur.

S V M M A R I U M.

1. Si constet, appellationem fuisse illegitimam, aut frivolam, nec Iudex à quo ei deferre, nec Iudex ad quem, eam recipere debet, secus est in casu dubio.
6. Regula illa: pendente appellatione nihil innovandum, referenda solum est ad Iudicem à quo, & partes litigantes.
7. Subditi Episcoporum non sunt subditi Metropolitaniani.
8. Si male appellatum à sententia interlocutoria, vel alio iudicis gravamine, Iudex debet causam ad Iudicem à quo remittere.

5 **Notand. Vnic.** Si constet, appellationem fuisse illegitimā aut frivolam, nec Iudex à quo ei deferre, nec Iudex ad quem eam recipere debet, sin autem de hoc dubitatur, quia v. g. crimen in iudicio confessus allegat, se metu tormentorum confessum; tunc Iudex ad quem appellationem recipere & ante omnia de veritate causæ cognoscere potest, & tunc primū, cum videlicet cognoscere incepit, num causa principalis ad ipsum devoluta sit, sive utrum appellationem contra sententiam recipere debeat, executionem eius inhibere Iudici à quo, ita *Anchor. l. not. 10. Franc. n. 2.*

§. In alium.

Si ad Archiepiscopum appellatum sit, post receptam appellationem, inhibere potest Iudici & partibus, ne quid innovent, aut attentent, non autem alteri personæ, cum qua lis nulla est.

6 **Not. Vnic.** Regula illa: pendente appellatione nihil innovandum; referri debet